

CEVAPLI KİTAPÇIK

Soru	1	2	3	4	5	6	7	8	Toplam
Puan	8	10	10	9	14	6	18	25	100

8 açık uçlu / kısa cevaplı soru · 100 puan. Yanıtlarında istenen işlem, gerekçe ve kanıtı göster.

Yazılı provasıdır. Okulunun seçtiği senaryoyu kontrol et.

1. Bağlamdan sözcük bulma · 8 puan

Rüzgâr akşamüstü hafifledi. Sabah dalları sertçe sallayan esinti artık yaprakları ancak kıpırdatıyordu. Elif, “Nihayet yel dindi.” dedi.

Metindeki “dinmek” fiilinin anlamını tahmin ediniz. Tahmininizi destekleyen bir ifadeyi metinden yazınız.

Örnek yanıt

Dinmek, rüzgârın şiddetinin azalması veya durmaya yaklaşmasıdır. “Artık yaprakları ancak kıpırdatıyordu.” ya da “Rüzgâr ... hafifledi.” ifadesi bu tahmini destekler.

- Rüzgârın sabah ve akşam etkisini karşılaştır.
- Azalan etkiye uygun anlamı seç.

Dikkat: Dinmek fiilini dinlenmek veya duymakla karıştırmak.

2. Yağmur suyunun yolu · 10 puan

Okulun bahçesindeki seranın çatısına bir oluk takıldı. Öğretmen, oluğu bir boruyla kapaklı varile bağladı. Yağmur yağdığında çatıdan gelen su bu borudan varile akacaktı. Biriken su yalnız sebzeleri sulamak için kullanılacaktı. Deniz sulama sırasını yazdı, Ece sulama kabını getirdi.

Yağmur suyu çatıdan varile hangi iki parça aracılığıyla ulaşacaktır? Biriken su hangi işte kullanılacaktır?

Örnek yanıt

Su, oluk ve boru aracılığıyla varile ulaşacaktır. Biriken su sebzeleri sulamak için kullanılacaktır.

- Suyun izlediği sırayı metindeki oluk-boru-varil ilişkisiyle bul.
- Kullanım amacını belirten cümleden yanıtı seç.

Dikkat: Suyu içme amacıyla kullanacağını söylemek.

3. Sulama defteri · 10 puan

Bahçe kulübünün iki grubu aynı saksıları aynı gün suladı. Bunun üzerine bir sulama defteri açıldı. Her grup işi bitirince tarihi ve suladığı saksı bölümünü deftere yazmaya başladı. Yağmurlu günlerde ise “Sulama yapılmadı.” notu düşüldü. Defter her akşam sınıftaki dolaba bırakıldı.

Deftere sulama yapılan günlerde hangi iki bilgi yazılmaktadır? Yağmurlu günlerde hangi not düşülmektedir?

Örnek yanıt

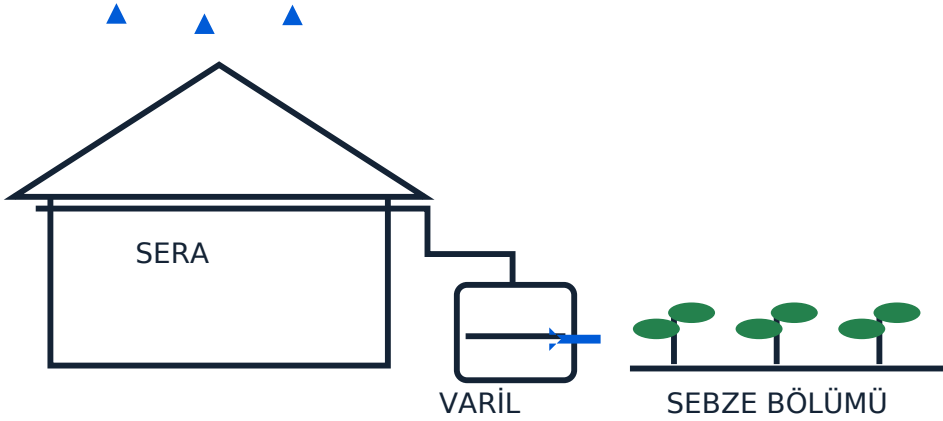
Tarih ve sulanan saksı bölümü yazılır. Yağmurlu günlerde “Sulama yapılmadı.” notu düşülür.

- Her grubun yazdığı iki bilgiyi ayır.
- Yağmurlu gün için verilen notu bul.

Dikkat: Defterin dolaba konduğu yeri, istenen kayıt bilgisi sanmak.

4. Çatıdan bahçeye · 9 puan

Aşağıdaki çizim bir okul bahçesi için hazırlanmış düzenek tasarımıdır.

Çizimde çatıda toplanan suyun biriktirileceği yeri belirtiniz. Bu sonuca ulaşmanızı sağlayan iki görünür ayrıntıyı yazınız.

Örnek yanıt

Su varilde biriktirilecektir. Çatı kenarından başlayan boru varile kadar uzanır; varilin içinde yatay bir su seviyesi çizilmiştir.

- Çatıdan çıkan çizgiyi izleyerek borunun ulaştığı kabı belirle.
- Kabin içindeki su çizgisini ikinci görsel kanıt olarak kullan.

Dikkat: Görselde gösterilmeyen yağmur süresini veya su miktarını kesin söylemek.

5. Anahtar kelimeler · 14 puan

Yağmur suyu depolamak, bahçede kullanılan temiz su miktarını azaltabilir. Bunun için çatılardan akan su uygun kaplarda toplanır. Biriken su, bitkilerin ihtiyacı kadar sulamada kullanılır. Kapların temiz ve kapalı tutulması da önemlidir.

Metnin içeriğini temsil eden üç anahtar kelime veya kelime grubu yazınız. Seçtiğiniz iki anahtar kelimenin metnin konusuyla ilişkisini açıklayınız.

Örnek yanıt

Yağmur suyu, depolama ve sulama uygun anahtar kelimelerdir. Yağmur suyu toplanan kaynağı; depolama ise bu suyu daha sonra kullanmak için biriktirmeyi anlatır.

- Cümlelerde tekrarlanan veya açıklanan temel kavramları bul.
- Seçilen kelimelerin metnin tamamını temsil edip etmediğini kontrol et.

Dikkat: Cümlede geçen her sözcüğü eşit derecede anahtar saymak.

6. Kapı açan fikir · 6 puan

Lale, arkadaşlarının yaptığı duyuruyu okuyunca “Bu fikir bize yeni bir kapı açtı.” dedi. Artık kullanmadıkları oyuncakları değiştirmek için okulda bir takas masası kurabileceklerdi.

“Yeni bir kapı açtı” sözünün metindeki anlamını açıklayınız. Aynı anlamı koruyarak Lale’nin cümlesini farklı sözcüklerle yeniden yazınız.

Örnek yanıt

Söz, yeni bir olanak veya çözüm ortaya çıkmasını anlatır. “Bu fikir bize yeni bir fırsat sağladı.” biçiminde yeniden yazılabilir.

- Takas masası kurma olanağı ile sözü ilişkilendir.
- Kapı açmak yerine olanak sağlamak ifadesini yerleştir.

Dikkat: Bir kapının kilidinin açıldığını söylemek.

7. Duyuru için plan · 18 puan

Okul kitaplığında cuma günü derslerden sonra bir kitap ayırıcı atölyesi yapılacaktır. Etkinliğe 5. sınıf öğrencileri katılabilir. Katılımcıların renkli kalem getirmesi istenmektedir.

Bu etkinliği arkadaşlarınıza duyurmak için önce bir yazma planı yapınız: amacınızı, okuyucu kitlenizi ve duyuruda hangi bilgiyi hangi sırayla vereceğinizi yazınız. Sonra planınıza uygun iki cümlelik duyuru oluşturunuz.

Örnek yanıt

Amaç: öğrencileri bilgilendirmek ve katılıma çağırmak. Okuyucu: 5. sınıf öğrencileri. Sıra: etkinliğin adı; zaman ve yer; getirilecek malzeme. Duyuru: Cuma günü derslerden sonra okul kitaplığında 5. sınıf öğrencileri için kitap ayırıcı atölyesi yapılacaktır. Katılmak isteyen arkadaşlarımız renkli kalemlerini getirsin.

- Kimin neyi öğrenmesi gerektiğine karar ver.
- Önemli bilgileri sırala ve seçtiğin planı duyuruya uygula.

Dikkat: Plan yerine yalnız bitmiş metni yazmak.

8. Yazıyı düzelt · 25 puan

ece de ankaraya gelecek mi
yarın bahçede fidan dıkeceğiz

İki cümleyi büyük harf, bağlaç ve eklerin yazımı ile cümle sonu işaretlerine dikkat ederek yeniden yazınız.

Örnek yanıt

Ece de Ankara'ya gelecek mi?
Yarın bahçede fidan dıkeceğiz.

- Özel adları ve cümle başlangıcını belirle.
- Bağlaç de ile bulunma eki -deyi ayır; soru anlamına uygun son işareti koy.

Dikkat: Bahçede sözcüğünü "bahçe de" biçiminde ayırmak.